

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αικατερίνη Σπυριδάκη – Βουλευτής Ν. Λασιθίου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 2026

Προς: την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας, κα Δόμνα Μιχαηλίδου

την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, κα Σοφία Ζαχαράκη

Θέμα: Για δέκατη συνεχή χρονιά ο Νομός Λασιθίου παραμένει εκτός του Προγράμματος «Σχολικά Γεύματα»

Κυρίες Υπουργοί,

Για δέκατη συνεχή χρονιά, οι Δήμοι του Νομού Λασιθίου εξαιρούνται πλήρως από το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα», σύμφωνα με το ΦΕΚ Β' 5750/22.09.2026, το οποίο καθορίζει τις σχολικές μονάδες που συμμετέχουν για το σχολικό έτος 2026-2027. Για μια ακόμη χρονιά το Λασίθι απουσιάζει ολοκληρωτικά από το εν λόγω ΦΕΚ, σε αντίθεση με σχολεία από τους υπόλοιπους τρεις νομούς της Κρήτης – Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Χανίων.

Επανέρχομαι συνεπώς εκ νέου, μετά από τις δύο κοινοβουλευτικές μου παρεμβάσεις, την υπ' αριθμ. 205/13-10-2025 Ερώτηση, με θέμα: «Για ένατη συνεχόμενη χρονιά ο Νομός Λασιθίου παραμένει εκτός του Προγράμματος "Σχολικά Γεύματα"» και την υπ' αριθμ. 6505/4-9-2024 Ερώτηση, με θέμα: «Απαράδεκτη η Εξαίρεση των Δήμων του Νομού Λασιθίου από το Πρόγραμμα "Σχολικά Γεύματα"», για να σας καταδείξω ότι ο αποκλεισμός όλων των σχολείων του Νομού Λασιθίου από το πρόγραμμα συνιστά σαφή αδικία και διάκριση εις βάρος των μαθητών, που αν και φοιτούν στην ίδια Περιφέρεια με τα υπόλοιπα παιδιά της Κρήτης, στερούνται τη δυνατότητα συμμετοχής σε ένα κοινωνικό πρόγραμμα που έχει ως στόχο την ενίσχυση της ισότητας, της διατροφικής ασφάλειας και της κοινωνικής συνοχής.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις προηγούμενες Ερωτήσεις μου, τα συναρμόδια Υπουργεία δεν μου έδωσαν πειστικές απαντήσεις στο γιατί επέλεξαν να εξαιρέσουν τα σχολεία του Νομού Λασιθίου, εν συγκρίσει με τα 1.982 Δημοτικά Σχολεία πανελλαδικά. Στην υπ' αριθμ. 150324/ΥΣ/ 19-11-2025 απάντηση το Υπουργείο Παιδείας υποστήριξε ότι το Λασίθι δεν εντάχθηκε στο ΦΕΚ γιατί δεν πληρούσε τα χαρακτηριζόμενα ως ενδεικτικά κριτήρια επιλογής που αφορούν σχολεία σε περιοχές με «οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα», «που αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο φτώχειας», «σε συνθήκες σοβαρής υλικής

αποστέρησης» και «μαθητές από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες». Στη δε υπ' αριθμ. 14352/23-6-2026 απάντηση το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας αιτιολόγησε τον αποκλεισμό των σχολείων, καθώς οι Δήμοι του Λασιθίου δεν «υφίστανται εντονότερη χρεία κρατικής παρέμβασης», ενώ πρέπει να δίνεται «εστίαση στις περιοχές όπου οι ανάγκες είναι εντονότερες».

Τα δύο συναρμόδια Υπουργεία επομένως απέκλεισαν τα σχολεία της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, καθώς έκριναν ότι σ' αυτά δεν καταγράφονται αυξημένες ανάγκες.

Ο οριζόντιος ωστόσο αποκλεισμός και η εξαίρεση όλων των μαθητών του Νομού Λασιθίου από το υποστηρικτικό πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» καταδεικνύει ότι τα κριτήρια επιλογής που χρησιμοποιήθηκαν από τα Υπουργεία για την απένταξη του Νομού Λασιθίου από τις περιοχές που χρήζουν έντονης κρατικής παρέμβασης λόγω κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων, ακολούθησαν πιθανά μια προσέγγιση που ορίζει και μετρά τη φτώχεια αποκλειστικά με βάση ένα και μοναδικό οικονομικό κριτήριο και απέτυχαν να καταγράψουν την πραγματική κατάσταση στην περιοχή.

Το Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης της Περιφέρειας Κρήτης αποκαλύπτει ότι στο Λασιθί η τετραετία 2021-2024 άφησε ένα ισχυρό αποτύπωμα στην κοινωνική και οικονομική ζωή, ειδικά σε ότι αφορά την ακραία φτώχεια και την οικονομική ευαλωτότητα. Η ΠΕ Λασιθίου κατέγραψε τη μεγαλύτερη αύξηση αιτήσεων για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ) σε όλη την Κρήτη το 2022, με ένα εντυπωσιακό +44%. Παρά το γεγονός ότι οι τελικοί δικαιούχοι παρουσίασαν μείωση, αυτή η απόκλιση μεταξύ αιτήσεων και εγκρίσεων υποδηλώνει περισσότερο πως τα αυστηρά κριτήρια του προγράμματος αφήνουν εκτός πολλούς ανθρώπους που βρίσκονται σε πραγματική ανάγκη και όχι ότι δεν δικαιούνται κοινωνική στήριξη.

Η δε ανάλυση σε επίπεδο δήμων καταδεικνύει ότι στον Δήμο Ιεράπετρας, οι ωφελούμενοι του ΕΕΕ αυξήθηκαν κατά 2% την τετραετία, καθιστώντας τον έναν από τους μόλις έξι δήμους στην Κρήτη, όπου η ακραία φτώχεια επιδεινώθηκε. Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και ο Δήμος Σητείας, με το 2,1% των κατοίκων του να είναι δικαιούχοι. Αντίστοιχα και ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου έχει ποσοστό δικαιούχων 2,3%, ένα ποσοστό υψηλό σε σχέση με τον πληθυσμό του.

Αναφορικά δε με το στεγαστικό επίδομα, με βάση την υπ' αριθμ. Απάντηση του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής & Οικογένειας, ο αριθμός των αιτήσεων στον Δήμο Αγίου Νικολάου ανέρχεται στις 321, στον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου στις 13, στον Δήμο Σητείας στις 316 και στον Δήμο Ιεράπετρας στις 525. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Δήμος Ιεράπετρας με το 8% του πληθυσμού του να λαμβάνει το στεγαστικό επίδομα, παραμένει ένας Δήμος με ένα από τα υψηλότερα ποσοστά σε ολόκληρο το νησί.

Όταν επομένως τα Υπουργεία κρίνουν οριζόντια το Λασιθί ως μια μη φτωχή περιοχή, δεν λαμβάνουν υπόψη τους ούτε τα ανωτέρα στοιχεία ούτε τους θύλακες φτώχειας που εντοπίζονται τοπικά στους Δήμους. Επιλέγουν επιπρόσθετα να παραβλέψουν ότι στο Λασιθί υπάρχουν δομικές ελλείψεις, όπως η

κακή πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και νοσοκομεία, ο αποκλεισμός από δίκτυα μεταφορών και υποδομών και η υψηλή ανεργία. Η δημογραφική δε γήρανση και ο γεωγραφικός αποκλεισμός του Νομού επιδεινώνουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση.

Την ίδια στιγμή ο Νομός Λασιθίου βρίσκεται αντιμέτωπος με πολλαπλές κρίσεις:

Ο Δήμος Οροπεδίου Λασιθίου με την υπ' αριθμ. Α3604/6-10-2024 Απόφαση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας βρίσκεται σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης μέχρι τις 9 Απριλίου 2027 λόγω της ανάγκης διαχείρισης των συνεπειών που προέκυψαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα. Η εξαιρετικά δραματική κατάσταση στο Οροπέδιο Λασιθίου έχει οδηγήσει τον παραγωγικό κόσμο της περιοχής σε απόγνωση. Η ολική καταστροφή των καλλιεργειών έχει αφήσει πια τους παραγωγούς μόνο με χρέη και χωρίς κανένα εισόδημα. Το πλήγμα, ωστόσο, δεν περιορίζεται στο χαμένο φετινό εισόδημα· επεκτείνεται και στο μέλλον, καθιστώντας αδύνατη τη νέα σπορά.

Ο Δήμος Ιεράπετρας με την υπ' αριθμ. Α3996/5-10-2026 Απόφαση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας βρίσκεται σε κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026 για τους ίδιους λόγους.

Η ελαιοπαραγωγή βρίσκεται στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων ετών, προκαλώντας οικονομική ασφυξία στους παραγωγούς.

Η αύξηση του κόστους ζωής, των ενοικίων, των έμμεσων φόρων και η ενεργειακή φτώχεια, έχουν επιβαρύνει δυσανάλογα τον πληθυσμό της περιοχής.

Επιπλέον τα κύρια εισοδήματα των κατοίκων του Νομού Λασιθίου χαρακτηρίζονται από υψηλή μεταβλητότητα και αβεβαιότητα. Η εξάρτηση από τον τουρισμό και την αγροτική παραγωγή αφήνει τους κατοίκους χωρίς εισόδημα για πολλούς μήνες τον χρόνο. Την ίδια στιγμή το αγροτικό κεφάλαιο είναι εκτεθειμένο στις καταστροφικές πυρκαγιές, πλημμύρες και θεομηνίες.

Για τους λόγους αυτούς, η συνεχιζόμενη εξαίρεση του Λασιθίου από το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα» δεν είναι απλώς αδικαιολόγητη. Είναι αντιφατική με κάθε έννοια κοινωνικής πολιτικής. Τα δύο Υπουργεία επιλέγουν αναίτια εδώ και τόσα χρόνια να αποκλείουν από το υποστηρικτικό πρόγραμμα συνολικά έναν Νομό που έχει αυξημένες κοινωνικές ανάγκες και μειωμένες αναπτυξιακές ευκαιρίες.

Επειδή σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ το 7,5% το ποσοστό του πληθυσμού της Ελλάδας που αντιμετώπισε πρόβλημα μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής αυξήθηκε σε 7,5% το 2025 έναντι 7% το 2024,

Επειδή σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ το ποσοστό του πληθυσμού της Ελλάδας που αντιμετώπισε σοβαρή ανεπάρκεια τροφής κατέγραψε το υψηλότερο ποσοστό αγγίζοντας το 1,7% το 2025 έναντι του 1,6% το 2024,

Επειδή ο κίνδυνος ερήμωσης των ορεινών χωριών αποτελεί ένα από τα κρισιμότερα κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά προβλήματα στη χώρα μας,

Δεδομένων όλων των παραπάνω,

Ερωτάσθε κυρίες Υπουργοί,

1. Ποια είναι τα στοιχεία που κατατάσσουν τους Δήμους του Νομού Λασιθίου συγκριτικά με τους άλλους Δήμους πανελλαδικά στην χαμηλότερη κατάταξη όσον αφορά τους δείκτες της φτώχειας;
2. Δεδομένης της διακήρυξης 1/2024 του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και της προϋπολογισμένης δαπάνης των 114.999.558,00€ συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. για το σχολικό έτος 2026-2027 του Υπουργείου Παιδείας για το πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα», σε ποιο βαθμό ο διαθέσιμος προϋπολογισμός επηρέασε τον αποκλεισμό των σχολείων του Νομού Λασιθίου;
3. Ποιες είναι οι ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας προκειμένου να αντιμετωπίσει τη διατροφική επάρκεια των παιδιών και εφήβων;
4. Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που προτίθενται να αναλάβουν τα Υπουργεία προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της δημογραφικής συρρίκνωσης στις ορεινές περιοχές;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να μεριμνήσει, σε συνεργασία με το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, για την άμεση ένταξη σχολικών μονάδων του Λασιθίου στο πρόγραμμα, διορθώνοντας μια αδικία που διαιωνίζεται εις βάρος των μαθητών και των οικογενειών του νομού;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη Σπυριδάκη

Αικατερίνη Καζάνη

Στέφανος Παραστατίδης